

NORGES HØYESTERETT

Den 9. april 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Høgetveit Berg, Thyness og Sæther i

HR-2024-641-U, (sak nr. 24-033338SIV-HRET), sivil sak, anke over dom:

A

mot

Staten v/Diskrimineringsnemnda

(Regjeringsadvokaten
v/advokat Kristoffer Nerland)

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom i sak om gyldigheten av Diskrimineringsnemndas vedtak om avvisning av klage.
- (2) A klaget 3. mai 2022 til Diskrimineringsnemnda over gjengjeldelse etter varsling i 2011/2012. Den 29. november 2022 traff Diskrimineringsnemnda v/nemndleder vedtak om avvisning av klagen med henvisning til at saksforholdet lå mer enn tre år tilbake i tid, jf. diskrimineringsombudsloven § 10.
- (3) A brakte saken inn for Oslo tingrett. Tingretten avgjorde saken ved forenklet domsbehandling etter begjæring fra saksøkte, jf. tvisteloven § 9-8.
- (4) Oslo tingrett avsa 29. juni 2023 dom med slik domsslutning:
 - «1. Krav om realitetsdom som reflektert i stevningens påstandspunkt 2 avvises.
 2. For øvrig frifinnes staten ved Diskrimineringsnemnda.
 3. Hver av partene dekker sine egne sakskostnader.»
- (5) A anket til lagmannsretten. Lagmannsretten varslet om at den vurderte å nekte anken fremmet. Lagmannsretten fant at anken ikke skulle nektes fremmet, men besluttet skriftlig behandling.

- (6) I brevet om skriftlig behandling ble det bestemt følgende fremgangsmåte:
- «Partene gis frist for sitt første innlegg til **17. november 2023**. Partene gis deretter anledning til å inngi ytterligere ett skriftlig innlegg. Fristen for det andre innlegget er **1. desember 2023**. Dersom det ikke er behov for ytterligere saksforberedelse vil lagmannsretten deretter avgjøre anken ved dom.»
- (7) Det ble i brevet presisert at partenens skriftlige innlegg ville utgjøre avgjørelsesgrunnlaget i saken, jf. tvisteloven § 29-16 femte ledd.
- (8) Partene innga ett skriftlig innlegg hver. Etter det ble det ikke registrert flere innlegg fra partene.
- (9) Borgarting lagmannsrett avsa 19. desember 2023 dom – uriktig betegnet som kjennelse på avgjørelsens forside – med slik domsslutning:
- «1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler A 9 600 – nitusensekshundre – kroner til staten ved Diskrimineringsnemnda inne 2 – to – uker fra forkynningen av dommen.»
- (10) A tok etter avsigelsen av dommen kontakt med lagmannsretten med spørsmål om hvorfor hans andre skriftlige innlegg, som var opplyst å være inngitt 1. desember 2023, ikke var omtalt eller vurdert. A la ved bilde av de meldinger han hadde sendt til saksbehandler gjennom sikker filoverføring.
- (11) I brev 10. januar 2024 opplyste lagmannsretten at dokumenter oversendt fra A til saksbehandler fra og med 27. november 2023 ikke var blitt fanget opp og journalført, slik at dommerne som deltok i avgjørelsen ikke var kjent med disse.
- (12) A har anket til Høyesterett. I sin rettede anke gjør han blant annet gjeldende at det er gjort saksbehandlingsfeil når lagmannsretten avsa dom uten at hans andre skriftlige innlegg ble tatt i betraktning. A argumenterer med at lagmannsrettens avgjørelse ville ha blitt en annen dersom innlegget hans hadde blitt gjort kjent for dommerne. Han ber prinsipalt om at Høyesterett tar stilling til realiteten i saken, subsidiært om opphevelse av lagmannsrettens dom, tingrettens dom og nemndas vedtak. I alle tilfeller krever han å bli tilkjent sakskostnader.
- (13) *Staten v/Diskrimineringsnemnda* har sluttet seg til at det foreligger saksbehandlingsfeil som må lede til opphevelse av lagmannsrettens dom.
- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* viser til at anke til Høyesterett ikke kan fremmes uten samtykke fra ankeutvalget. Utvalget kan bare gi samtykke når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken avgjort i Høyesterett, jf. tvisteloven § 30-4. Ankeutvalget finner enstemmig at det ikke er tilstrekkelig grunn til å fremme anken for Høyesterett.

- (15) Uavhengig av om slikt samtykke gis, kan ankeutvalget oppheve en dom «dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at det er grunnlag for oppheving», jf. tvisteloven § 30-3 andre ledd bokstav d.
- (16) Ankeutvalget bemerker at det er brudd på det kontradiktoriske prinsipp og i strid med Grunnloven § 95 og Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 6 nummer 1 når lagmannsretten har avsagt sin dom etter skriftlig behandling uten å være kjent med et rettidig skriv fra en part.
- (17) Saksbehandlingsfeil tillegges virkning hvis det er nærliggende at feilen kan ha hatt betydning for den avgjørelse som er anket, jf. tvisteloven § 30-3 første ledd jf. § 29-21 første ledd. Ved manglende kontradiksjon skal det svært lite til før feilen leder til opphevelse jf. for eksempel HR-2021-977-U avsnitt 12.
- (18) Ved skriftlig behandling etter tvisteloven § 29-16 femte ledd er det bare de skriftlige innleggene som utgjør avgjørelsesgrunnlaget i saken, og slik denne saken ligger an, er det etter ankeutvalgets syn klart at lagmannsrettens dom må oppheves og saken behandles på nytt av lagmannsretten. Tingrettens dom og nemndas vedtak er det ikke grunnlag for å oppheve.
- (19) Ankeutvalget tar ved opphevelse av lagmannsrettens dom kun stilling til sakskostnader for Høyesterett, jf. tvisteloven § 20-8. Ettersom staten har sluttet seg til at lagmannsrettens dom må oppheves ut fra det grunnlaget den ankende part har påberopt, og derfor ikke kan sies å ha tapt saken, tilkjennes det ikke sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-2 første jf. andre ledd og HR-2016-1599-U avsnitt 26.
- (20) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

1. Lagmannsrettens dom oppheves.
2. Sakskostnader for Høyesterett tilkjennes ikke.

Erik Thyness
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)

Knut Erik Sæther
(sign.)